

Sakalas 1885 ilmunud J. A. K. kiri Stavropolist (või ilmselt Stavropoli kubermangust). Põhja-Kaukaasia: Stavropoli kubermang. Kirjast ei selgu täpselt, kust see saadatud on, kuid viide Stavropolile tähendas 1885 arvatavasti Allmäed või Eesti-Haginskit (vähem tõenäoliselt Livooniat või Kaanat). Ilmad. Viljahinnad. Uute eesti perede tulek (1884). Pärnumaalt pärit soldat, kes meelitas uusi asunikke Vitebski kubermangu lahkuma ja tee peal tappis nende loomad. Digiteeris A. Aule, kirjaviis muutmata.

Sakala (nr. 20), 18. mai 1885, lk. 3

Stavropolist kirjutab meile suguwenna käsi järelseiswad riad:

Meid kaugel olewaid wendi rõõmustawad lehtede sõnumed, mis kodumaalt kuuleme ja sellessamas heas lootuses panen ka järgmised riad teatuseks ja wastu terwitamiseks siit jälle kodumaa suguwendadele paberise. Muud paremat kokkusaamise kohta meil kaugelt lahutatutel ei ole, kuid ajalehed. Kandke siis neid meie teateid ja terwisid edasi ja tagasi.

Meie kaugel kodumaalt elasime ka tänawu talwe kaunis rahulolemise wääri- list elu, sest et siin lumi ega külm kummagi kuigi suured ei olnud. Weebruari- kuuga kadus ka ühes meie talwewärk ja lumi. Aegsaste enne Maarjapäewa, kuna kodumaal weel looma toitu piab pooleks arwatama, olid juba meie loomad peasnud ja käisiwad karjas. Märtsi kuu oli aga siin algusest lõpuni kuiw, mis meid wäga kohutas ja hirmutawat lõikust ette ähwardas kuulutada. Õnneks aga rõõmustas 4. April meid tubli müristamise wihmaga, mis mitu päewa edasi kestis. Wilja hinnad olid ja on ka praegu meil odawad ja maksab 4½ rubla nisu ja 3 rubla rukki tshetwert. See alandatud hind ega lühike talw aga ärgu meelitagu weel kedagi kodumaalt wäljarändamisele, sest ega siingi küpsetatud kanad ise kurku ei karga; ka meil on omad hädad, omad wiad. Nõnda et päris õigeste wõib ütelda, kes ial omal isamaal elama mahub ja elada saab, see jäegu sinna ega tulgu kerge jalgadega kodust ära. Wõeras leib wõib ka mõrudalt maitseda. Minewal kewadel tuliwad ka meie Eesti külasse mitmed suguwendade pered, kelle hulgas mõned päris nõukad mehed näitasiwad olema. Aga siin ei saanud selle uue elamisele kuidagi heaste peale hakata, ei tahtnud tõiste juurde tööse minna ja ise ei saanud ka sedamaid kohtasid, ning — raha kulus sellel wiisil rohkeste ära ning siinsete suguwendade naeruks komberdasiwad mõned jälle kodu poole — jalad seljas, kus neid muidugi uus naer ootab. Kes tööd teeb, sellel ei ole ka siin leiwa puudust, aga see'p see on, et mõned suguwennad nõnda kerglaselt wõiwad arwata, nagu ei oleks mujal tööd tarwis, waid ainult meie Balti kubermangud tarwitawad ja tahawad seda; piima ega mett ei ole enne kohegil jooksnud, ei saa ka nüid enam kohegilt maa seest jooksmata, waid ader künnab kulda ja äke äestab hõbedat. Nagu kodumaalt lehed kaebawad, nõnda on ka meil wahel selle üle süda püsti täis, et wõera oma igal mehel mitte püha ei ole. Parajal töö ajal kauwad aiast härgi j. n. e. ja muid kelmusi tuleb ka oma jagu ette. Kõige raskemad tükid on aga need kanda, mis suguwennad ka siin wastastiku wennaksitele tegewad, hoolimata sellest, et nad kaugel kodust ära. Minewal sügisel tuli — wõtame näitu-

seks — Witebski kubermangust üks wanaldane Pärnumaa soldat siia ja awa-
teles siit neid suguwendasid sinna poole rändama, kes endid weel mitte
kindlalt ei olnud asunud. Tee peal ju, sest nad reisisiwad ühes, teinud kuri
mees oma ligimestele seega suure kahju, et nende loomad nuuga läbi pistnud,
midas aga üks wõeras Wenelane näinud ja ülesannud. Asi langes küll kohtu
alla, aga waestele asujatele ei anna keegi nende tapetud loomasid tagasi. See-
pärast wähenegu kõiksugune halw meel ja kuri nõuu ja edenegu head tahtmi-
sed ja wäsimata jäegu töö himu!

J. A. K.